אמר *הרי שנתן לתוך פיו ושכח ולא בירך [ג] אם
היו משקין פולטן אם היו אוכלין מסלקן לצדדין
רבי יצחק בר מרי קומי רבי יוסי ב"ר אבון בשם
רבי יוחנן אפילו אוכלין פולטן דכתיב °ימלא פי
תהילתך כל היום תפארתך *הכוסס את החיטין
אומר עליו בורא מיני זרעונים [א] אפיין ובשלן בזמן
שהפרוסות קיימות-אומר עליהן המוציא לחם מן
הארץ ומברך לאחריו ג' ברכות אם אין הפרוסות
קיימות אומר עליהן בורא מיני מזונות ומברך אחריו ברכה אחת מעין שלש עד כמה יהו פרוסות ר' יוסי ב"ר אבון
כהנא בר מלכיה בשם רב [ב] *עד כזיתים. הכוסס את האורז אומר עליו בורא מיני זרעונין [ג] אפיו ובישלו אע"פ
שהפרוסות קיימות אומר עליו בורא מיני מזונות ואין צריך אחריו לברך רבי ירמיה אמר בורא פרי האדמה בר
מרינא בריך קומי ר"ז וקומי רבי חייא בר ווא שהכל נהיה בדברו ר"ש חסידא אומר בורא מיני מעדנים אמר רבי
יוסי ב"ר אבון ולא פליגי מאן דמר בורא מיני מזונות בההוא [ד] דעביד בול מאן דמר בורא פרי האדמה בההוא דבריר
מאן

תהלים עא

אפי' אוכלין פולטן. ולא יסלקן לצדדין מפני שצריך לברך בפה מלא כדכתיב ימלא פי תהלתך: הכוסס את החטים. תוספתא היא בפ"ד. שאוכלן חיין וזה נקרא כוסס: עד כמה יהו פרוסות. ויקראו קיימות: ר' ירמיה אומר בורא פרי האדמה.

על האורז שאפאו או בישלו: בההוא דעביד בול. כזה שעשה בלול ומעורב עם חמשת המינים וקמ"ל דברכת ה' מינין לא בטלה אע"פ שמעורב בהן אורז: בההוא דבריר. אם הוא ברור לבדו אינו מברך אלא בפה"א:

בההוא

עין משפט נר מצוה

כד

א ב מיי' פ"ג מהל' ברכות הל"ח סמ"ג שם טוש"ע או"ח סי' קסח סעי' יו"ד

כה

ג מיי' שם הל"י סמ"ג שם טוש"ע או"ח סי' ר"ח סעי' ז

מסורת הש"ס

שם ג:

תוספתא פ"ד ברכות לו.

ע' תוס' ברכות לו: ד"ה אמר

גליון הש"ס

ג אם היו משקין פולטן עי' בראב"ד בתמים דעים וברשב"א בחידושיו וטוש"ע סי' קעב דדחי לה להך דירושלמי:

ד דעביד בול עי' בפר"ח סי' רח סק"ו מה שמפרש לה בשם מפורש כתב יד:

מראה הפנים

לעיל דלרפואה מברכין בפה"ע ולכאורה אמאי לא קימא הכי נמי דהולכין אחר הקמח אלא דשאני התם דאין דרך לאכול שמן כ"א ע"י אניגרון ואם הוא לרפואה הוי לי' השמן עיקר אבל הכא טוחנין אותה לכתיה וכעין שטוחנין לרפואה הוא דקאמר והואיל ואין ראוי ללועסו דרך אכילה לאו במילתי' קאי ומברך שהכל ועיין בחידושי הרשב"א ז"ל ואין להאריך ומיהו הכא דקאמר על הני תרווייהו שהכל יש לומר דשתיהם ברכים איירי הואיל וכחדא מתתא מתתינהו וא"כ כמו בשתיתא רכה לכ"ע שהכל ה"נ בטרימא דלא קאמר התם בפה"ע אלא אם היא כעין עיסה וראוי' לאכילה דבהא אמרינן במילתייהו קיימי וכן הם דברי הרמב"ם בפ"ח בהל' ד' דבש תמרים מברכין עליו תחלה שהכל אבל תמרים שמעכן ביד והוציא הגרעינין שלהן ועשאן כמו עיסה מברך עליהן בפה"ע ומשמע דווקא אם עשאן כעין עיסה אבל אם שתקן הרבה ועשאן כמו שתיתא רכה כמים או שמשקין בכדי שיהיה ראוי לשתי' ודאי דינן כמו שתיתא ומברך שהכל ובהכי מיתפרש שפיר הא דהכא ואתיא כדהתם. והטור בסי' ר"ב כתב תמרים שכתשן קצת ואינם מרוסקין לגמרי בפה"ע וזה עולה כפי' רש"י בטרימא ולכאורה הי' אפשר לפרש להא דמורתא שחיקתא דהכא על דעת הסוברים דשהן משחקי' לגמרי שהכל אלא משום דקתני לה בהדי שתיתא נראה כדאמרן ועולה לדעת הרמב"ם וכשעשוי לדרך שתי' אז הוא שהכל:

הרי שנתן לתוך פיו ושכח ולא בירך וכו'. ובבבלי פרק ג' שאכלו דף נ' ע"ב מחלק באוכלין בין מידי דממאיס כשיפלוט דבהו מסלקן לצד א' ומברך ובמידי דלא ממאיס פולטן ומטעמא דקאמר הכא משום שנא' ימלא פי תהלתך ולפשר דהכא נמי במידי דלא ממאיס קאמר. ובמשקין גרסי' התם תני חדא בולען ומוקי להא במשקין והכא דקתני בהדיא במשקין פולטן יש לפרש דלא פליגי דהכא מיירי שיש לו משקין זולתן והלכך כיון שלא יכול לברך על אלו פולטן שלא יהנה בלא ברכה ויברך על שישתה אח"כ והתם מיירי שאין לו מה לשתות זולתן וכיון שכבר נתנס לתוך פיו בולען ולא יברך שכבר נדחו מברכה וכדפירש"י ז"ל שם בולען בלא ברכה. ובטור סי' קע"ב הביא דעת החולקין בענין הברכה דרב חננאל ז"ל דעתו כדעת רש"י ופסק שלא יברך עליהן. ודעת הרא"ש ז"ל שיברך עליהן. והב"י הביא שם שהרשב"א כתב בשם הראב"ד ז"ל שיברך והביא ראיה מהירושלמי ובדעת הרמב"ם כתב בתחלה שנסתפק בדבריו כמ"ש בפ"ח מברכות בהלכה י"ב ואם היו משקין בולען ומברך עליהן בסוף אם האי בסוף אברכה אחרונה קאמר אבל ברכה ראשונה לא וכדעת ר"ת או האי בסוף אחר שבלען הוא ויברך ברכה ראשונה כדעת הרא"ש (ואם שזה הפי' הב' דחוק הוא מאד לפרש דברי הרמב"ם כן ומאי שנא האי בסוף מהאי בסוף שכתב הרמב"ם בפ' י"ב מתפלה גבי היה קורא בתורה ונשתתק וכו' ומברך בסוף ואם דהתם איננו סובל פי' אחר מ"מ חזינן דלשונו ז"ל לומר בסוף על ברכה אחרונה ובכל מקום שאין כאן ברכה ראשונה ואם מחמת הדקדוק שאם על ברכה אחרונה קאמר קשה פשיטא כמ"ש שם זה הדקדוק בעצמו קשה ג"כ גבי היה קורא בתורה וכו' אלא ודאי שאין זה דקדוק וכך דרכו ז"ל לכתוב בלשון הזה במקום שאין כאן אלא ברכה אחרונה בלבד ולא תמלא בשום מקום בדבריו בגוונא שאין שם כ"א ברכה אחרונה שיאמר אינו מברך אלא בסוף אלא כך הוא אומר. ומברך בסוף. וממילא משתמע הא בתחילה לא ועיין בפ"ה בהלכה ג' מה שבארתי מזה בס"ד) ובסוף דבריו הכריע הפי' בדברי הרמב"ם כדעת ר"ת וכן הכריע להלכה וקבע כן בש"ע שם. ומפני שראיתי להרמ"א בהגה"ה שם שהכריע לעיקר כסי"א שמברך עליהם ומלוין שם הרשב"א בשם הראב"ד והרא"ש וכן דעת הרמב"ם בפ"ח. לא יכולתי להתאפק ולומר דהכרעה זו כנגד כל הגאונים ז"ל וכנגד הרמב"ם דמוכרת הוא דעתו כהכרעת הב"י כדלקמן וכך הוא דעת הרשב"א בעצמו שתמה על הראב"ד וכן הראיה מהכא אינה ראיה כלל כדלקמן והב"י קיצר בהעתקה ואבית דברי הרשב"א ומתוכן יתבאר דעל כרחין צריך לפרש דברי הרמב"ם כדעת ר"ת וכדעת כל הגאונים ז"ל. וז"ל הרשב"א על הא דלעיל. בולען במשקין. פי' ר"ת ז"ל דטעמן דבולען בלא ברכה משום דכיון דהכניסן בפיו מימאסן ואדחו משתי' לכל אדם והלכך אין להקפיד על ברכתן וכן דעת הגאונים ז"ל דאינו מברך עליהם כלל משום דהוו להו נראה ונדחה והואיל ואדחו ידחו וכדאמר כן בסמוך במי שאכל ושכח ולא בירך דאם גמר סעודתו שוב אינו מברך דהואיל ואדחי אדחי ולא כרבינא אבל הראב"ד ז"ל פסק כההיא כרבינא וקא דהכא בולען ומברך עליהן בשאין לו אלא הם ואם יש לו זולתן פולטן ומברך על האחרים ושותה והביא ראיה דגרסינן בירושלמי רב הונא אמר הרי שנתן לתוך פיו ושכח ולא בירך אם היו משקין פולטן אם היו אוכלין סולקן לצדדין ואין כאן בולען וכתב דמסתברא דהא דקאמר פולטן בשיש לו זולתן. ואני תמה היאך נפסוק הלכה כרבינא ורבינא לא אמר לה אלא מהא דתניא גבי גר טבל ועלה בעלייתו אומר אקב"ו וכו' ומסקנא דגמרא ולא היא התם מעיקרא גברא לא חזי אבל הכא מעיקרא גברא חזי והשתא הוא דאידחי והמור רבנן הואיל ואדחי אדחי עכ"ל הרשב"א ז"ל. והשתא דחזינן דכל עיקר סברתו של הראב"ד בהאי ברכה דמשקין מההיא דרבינא הוא וכיון דאדחי ההיא דרבינא למסקנת הש"ס דהתם אדחי נמי פסקא דהראב"ד גם בהא וכדפריך עליה הרשב"א בתמיה מקויימת וממילא שמעינן נמי דע"כ אין דעת הרמב"ם כדעת הרא"ש והראב"ד דהא הוא ז"ל פסק בהאי דינא מי שאכל ולא בירך כמסקנת הש"ס ודלא כרבינא כדכתב בפ"ד מהל' הנזכר בהלכה ב' וא"כ בהאי דינא נמי אין לו לברך ברכה ראשונה דכיון דאדחי אדחי וכדעת הגאונים ז"ל. והראיה שרצה הראב"ד להביא מהא דהכא מדלא גרים כאן בולען מה ראיה היא זו להברכה וזה כבר נכלל בדבריו למעלה דהיא דהכא בשיש לו זולתן מיירי והלכך פולטן שלא יהנה מאלו בלא ברכה ומברך על האחרים ולפיכך לא קתני בולען ומה שכתבו מסתברא דבים לו זולתן פשיטא דמסתברא הכי והשתא ל"ק נמי הני סוגיות להדדי וא"כ אין כאן ברכה על אלו וכן נמי אין ראיה להא דקאמר התם בולען דבברכה מיירי דהתם בשאין לו זולתן מיתוקמא כדכתב בעצמו והלכך כיון שהוא בתוך פיו בולען בלא ברכה שהרי כבר נדחו וא"א לו לפולטן שאין לו מה לשתות וכ"ע מודים בשיש לו זולתן פולטן ומברך על האחרים. ומזה תדע דהב"י לא היה לו לקצר במקום שאמרו להאריך. ובסי' קס"ז גבי האי דינא מי שאכל וכו' רמז במקצת על דברי הכל בו שזהו כדעת הראב"ד ולא יותר ודבריו בעצמן שם צ"ע ואין כאן מקומו. והשתא מי יקל ראשו בספק ברכה נגד ר"ת ונגד דעת הגאונים ז"ל ונגד דעת רש"י והרמב"ם והרשב"א ז"ל:

הכוסס את החטים וכו'. התם בדף ל"ז ע"א מוקי להאי ריבא דתוספתא כר' יהודה דקאמר לכל מין ומין מברכתו ובריית' אחריתא תני התם בפה"א ואתיא כרבנן. ובברכה אחרונה פלוגתא דרבוותא היא דלדעת הרמב"ם מברך בורא נפשות כמו שכתב בפ"ג בהלכה ב' אבל דגן שלוק כמו שהוא והיינו כוסס את החטה כמו שפי' הכ"מ שם מברך לפניו בפה"א ואחריו בנ"ר וכן דעת הראב"ד מביאו הרשב"א ז"ל והתוס' והרא"ש נסתפקו בזה ודימו אותו להאי דסולת דר' ירמיה דלקמן וכתבו שנכון שלא לאכלו כ"א בתוך הסעודה וכ"כ בטור ובש"ע סי' ר"ח ועיין לקמן בד"ה והכן לא אכל ר' ירמיה סולת מ"ש שם:

עד כמה יהו פרוסות וכו' עד כזיתים. מכאן מתבאר דין דחבילא דהתם בדף ל"ז ע"ב והובא מקצת מזה לעיל דרב יוסף ס"ל התם עד שיהו כזית ורב ששת קאמר האי חבילא אע"ג דלית ביה פרורין כזית מברך המוציא אמר רבא והוא דאיכא עלי' תוריתא דנהמא ופסקו כל הפוסקים ז"ל כדרב ששת וכרבא ומיהו בפירושא דחבילא יש מחלוקת דלדעת רש"י ז"ל הוא מעשה אילפס והוי כמבושל ולפ"ז לא אתיא לכאורה הא דרב ששת כהאי דהכא דקאמר הכא על הברייתא דקתני אפיין ובישלן בזמן שהפרוסות קיימות וכו' צריך שיהיו כזיתים והתוס' בד"ה אמר רבא וכו' כתבו ליישב להא דהכא אף לפי' רש"י דהא דמשמע בירושלמי דפרוסות קיימות הן בכזית היינו לפי שכן דרך להיות תוריתא דנהמא בכזית אבל לפעמים דאפילו בפחות מכזית איכא תוריתא דנהמא ומיהו לעיל ד"ה חבילא הקשו על פי' רש"י ופירשו דחבילא לאו מבושל הוא אלא שהפרורין נדבקין יחד ע"י מרק או דבש או חלב וכן כפי' ה"ר יונה ז"ל הרבה לדקדק על פי' רש"י והעלה כפי' התוס' וכן פי' רב האי גאון ז"ל וכן בעל הערוך דחבילא לאו על ידי בישול הוא ובהכי אתיא שפיר האי הלכתא כרב ששת וכרבא דהתם כהאי פירושא דהש"ס דהכא דבמבושל דוקא הוא דבעינן שיהו כזיתים ואז לא איכפת לן אם אית בהו תוריתא דנהמא או לא ואי לית בהו כזית לא מהני תוריתא דנהמא ואין מברכין אלא בפ"מ וזהו במבושל וזהו כדמוכח מהש"ם דהכא אבל אם אינו מבושל כ"א מחובר ע"י מרק או דבש וכיוצא בו אז מהני הדא מינייהו או דאית ביה כזית אע"ג דליכא תוריתא דנהמא או דאית ביה תוריתא דנהמא אע"ג דליכא כזית מברכין המוציא וזהו כדמוכח מרב ששת ורבא דהתם כך העלה הב"י והרא"ש ז"ל וכתבו עוד חילוק בליבי דאם אינו מבושל ולא מחובר ע"י איזה דבר אלא מפורר דק דק אז לעולם מברכין המוציא אע"ג דליכא כזית ולא תואר לחם וכך קבע הב"י בש"ע סי' קס"ח להלכה ודעת הרמב"ם ז"ל כדין דחבילא כמה שכתוב לפנינו בפ"ג בהלכה ח' הפת שפותת אותה פתים וכו' באמת קשה להולמו ולכל הפירושים שהביא הכ"מ שם וכן בב"י שם וכן מה שפי' הוא ז"ל יש דוחק בדבריו ז"ל ולדעתי הקלושה היותר נכון שיש ט"ס בהעתקת דבריו בהסיפא וכמ"ש שם בשם גדולי ספרד וכצ"ל ואם אין בהם כזית ועברה צורת הפת בבישול וכו' ובזה ל"ק דבריו אהדדי אלא שזה צריך להוסיף דמ"ם ברישא אם יש בפתיתין כזית או שניכר שהן פת וכו' מברך המוציא ולכאורה זהו לא כדהכא דהא הוא ז"ל לא חילק בין מבושל או לשה במרק כדכתב שם והכא משמע דבמבושל בכזית דוקא תליא מילתא וצ"ל דדעתו לפרש חבילא כפי' רש"י ז"ל וכעין היישוב שמיישבין ליה התוס' דלא תיקשי מדהכא לפי שכן דרך להיות תוריתא דנהמא בכזית וכו' וכמו שהובא למעלה:

הכוסס את האורז וכו' אפיו או בישלו אומר במ"מ ואינו צריך אחריו לברך. וכך היא המסקנא שם בהך ברייתא גבי אורז דבתחלה מברך במ"מ ולבסוף אינו מברך עליו ולא כלום וכתב הרי"ף ז"ל דקי"ל דכל לבסוף ולא כלום מברך בורא נפשות רבות ודוקא כדאיתיה לאורז בעיניה אבל ע"י תערובות לא. כלומר שאם נתערב בו מחמשת המינין הרי הוא כחמשת המינין כדסיים שם דהכא קי"ל כרב ושמואל דאמרי כל שיש בו מחמשת המינין מברכין עליו במ"מ דלא איתותבו אלא מהא דאמרי כל שהוא מחמשת המינין וכו' דמשמע אבל אורז לא ומהא הוא דאיתותבו דקי"ל דגם על האורז במ"מ. ולפי זה הא דקאמר לקמן ר' יוסי בר' בון ול"פ מ"ד במ"מ בההוא דעביד בול שפיר הוא לפי המסקנא הדין בענין זה כדפרישית בפנים דאם יש בו תערובות מחמשת המינין הולכין אחריו מיהו מהא הוה משמע הא אורז בעיני' לא וזהו דלא כדמסיק התם וכדאמרן. לכך נראה דיש לפרש שנתערב בו ממינים אחרים ושלא מחמשת המינים אלא שהאורז הוא הרוב וכהאי דכתב הרא"ש ז"ל דמה שכתב רב אלפס דהא דמברכין על האורז במ"מ הני מילי כדאיתיה לאורז בעיני' אבל על ידי תערובות לא היינו כשהרוב ממין אחר דבכה"ג בחמשת המינין אפילו רובו ממין אחר מברך עליו במ"מ. ומ"מ ההיא דר' יוסי בר' בון ע"כ דלא כמסקנא דהתם דהא קאמר מ"ד שהכל בההוא דשליק וזה דלא כהלכתא כדמשמע מהתם ועוד דהא בשלו קתני והיה צריך לחלק בין בשלו לשלוק שהוא הכנה ולפי מה שכתב הב"י בסי' ר"ח לדייק מדברי הרא"ש מדכתיב שבשלו ועשאו כעין דייסא דוקא אם נתמעך מברך במ"מ א"כ איפכא הוא מהאי דר' יוסי בר' בון. וכן בהא דלקמיה לא אזלא לפי מסקנת הפוסקים למאי דמשמע מהתם דמסקינן כסתמא דהברייתא:

אתיא

פירוש מבעל ספר חרדים

לא איתפרש מאי היא: פולטן. ובבבלי קאמר בסוף פרק ג' שאכלו דפולטן ופרש"י ור"ת דאינו מברך אח"כ דומיא דהא דאמר התם גמר סעודתו אינו חוזר לומר המוציא והראב"ד והרא"ש פירשו דמברך אחר פליטה דכיון דנזכר בעודן בפיו דמי קצת לעובר לעשייתן: אם היו אוכלין וכו'. ובבבלי מחלק דבמידי דממאיס מסלקן לצדדין ומברך ומידי דלא ממאיס פולט ומברך וחוזר ובולען: הכוסס את החטה. כמות שהיא: בורא מיני זרעים. וכן תני בסיפא בכוסס האורז ומוקי לה בבבלי כר' יהודה כדתנן במתני' ועל הירקות אומר בורא פרי האדמה ר' יהודה אומר בורא מיני דשאין ופרש"י דר' יהודה בעי לכל מין ומין מעין ברכתו כדמפרש לקמן בפרקין אליביה. הלכך לירקות בורא מיני דשאים לחיטין דזרעים נינהו בורא מיני זרעים ולרבנן בין זרעים בין ירקות ב"פ האדמה ולא בעינן לכל מין ומין מעין ברכתו עכ"ל: כזיתים. כתב על זה הרא"ש דג' חילוקים יש הכא דמיירי במבושל אי הפרוסה פחות מכזית אע"פ שנראה בה צורת לחם לא חשיבא פת לחם אבל היכא דאינו מבושל אלא מחובר על ידי מרק או דבש אם יש בפרוסו' כזית אפי' אין בהם צורת לחם מברך המוציא אין בפרוסות כזית אם יש בהן צורת לחם מברך המוציא ואי לא מברך בורא מיני מזונות: ואינו צריך וכו'. ול' הבבלי נמי ולאחריו ולא כלום ומפרש דלאו דוקא דלא יברך כלל אלא לא צריך ברכה חשובה דהיינו מעין ג' אלא בורא נפשות: ר' ירמי' וכו' אמר. ולא פליג אברייתא דאמרה במ"מ. אלא פעמים דמברך בפה"א קאמר וכדלקמיה: מ"ד ב"מ מזונות. ברייתא: בול. כמו בול של מלח דהיינו שנקרשו המים ונעשו גוף אחד כלול כדקתני טחנו ואפאו ובשלו כדרך פת של חיטין וסובר הירושלמי דכי היכי דתנן על פת חיטין דאשתני לעילויא המוציא הכי נמי אורז אשתני לעילוי ב"מ מזונות כשעשאוהו פת: בההוא דבריר. כלומר שלא טחן האורז אלא בשלו בעינו ולא נשלק הרבה עד שנתמעך הגרעין אלא ניכר ונברר כל גרעין לבדו שקורין בערבי רי"ז מפלפל וחשיב כאלו לא נתבשל דמברך עליה ב"פ האדמה כרבנן דמתני' דאמרו על פירות הארץ אומר בורא פרי האדמה ואליבייהו אמרינן בבבלי כוסס את החטה או

את

שנויי נוסחאות (סו"ו) עליו נד"ו עליהן. (סו"י) כזיתים נכ"ר כביצה. (סו"ג) ר"ז נד"ו רבי זעירא. ר"ש נד"ו רבי שמעון. (סו"ג) בההוא נד"ו בההיא.

מערכת הערוך הכוסס את החיטין בערוך (ע' קס כ') ז"ל בירושלמי כתוב הקוסס את החטה בקו"ף: הדא גריז מתה כו' בערוך (ע' גרזס) [הד א] גרוזמיתא ר' ירמיה בשם ר' אמי אומר מברך על תורמוסא ובלע"ז לופי"ני ויש בה תורמוסין ומינין הרבה (ועי' ערכ"ם שם):

ככר לאדן

בההוא דעביד בול. פי' בדמות דבר אחד וחומר אחד מחובר החלקים. ובריר פי' כל גרעין לעצמו בלי חיבור ושליק מבושל יותר מדאי ומריף שמחקו ועירבו כמו קמח. אח"כ מצאתי להר"ש דגרים מ"ד בורא מיני זרעונים בההוא דעביד בול כמו בול דסוכה שכל גרגיר לחוד ולא נשתברו הגרעינין א"נ שהגרעינין בקליפתן דבריר שהגרעין קלוף דטריף שנתן שם ביצים טרופות:

עמודי ירושלים

אם הי' משקין פולטן. עי' בשערי ירושלמי(ד"י ע"א) שהביא דברי הראב"ד (פ"מ מהל' ברכות סי"ב) שחילק דכשאין לו עוד משקין והוא דחוק לשתית בולען ובשיש לו עוד משקין פולטן ולפ"ז לא יסתרו דברי הירושלמי לבבלי ברכות ד"נ ע"ב וכ' השערי ירושלמי ופלא שלא הזכיר אחד מהאחרונים להביא דברי הירושלמי לסייע לדברי הראב"ד עכ"ל ותמהני עליו שבמח"כ נעלם ממנו חי' הרשב"א ברכות ד"נ שהביא שהראב"ד באמת הביא ראי' לחילוקו מהירושלמי הנ"ל וכ"ה בשיטה מקובצת שם בברכות. ועי' בב"י א"ח סי' קע"ב שהביאו ועי' ב"ח שם, וכ"ז נעלם מהשערי ירושלמי וצל"ע על הרא"ש שבתוספותיו הסכים לדברי הר"ח שלא לברך כלל ובפסקיו פסק להיפוך:

ולא פליגי מאן דמר בורא מיני מזונות בההיא דעביד בול. עי' בשערי ירושלמי (ד"י ע"ב) שכ' על המג"א בסי' ר"ח שכתב דלא כהרמ"א דבאורז בלא נתמעך מברך בפה"א דהא מבואר כן כאן בירושלמי ע"ש ולפי מה שפי' הפנים משה לא מוכח מידי ודו"ק: